

FILOSOFI

Pensumliste vår 2020

**NTNU
NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE
UNIVERSITET
7491 TRONDHEIM**

Bøkene kan også finnes på andre språk enn de som er oppgitt i denne pensumlisten. Det beste er å ta kontakt med Akademika i hvert enkelt tilfelle.

Eventuelle forandringer av pensum vil bli opplyst ved begynnelsen av semesteret!

Det undervises i følgende emner i høstsemesteret (se hjemmeside for informasjon om examen philosophicum):

FI1000 Tekst og argumentasjon

FI1101/FIX1101 Samtidens filosofi

FI1401 Filosofihistorie 1

FI1104 Det 20. århundres filosofi

FI3107 Bioteknologi og etikk

FI3202 Teori og metode i filosofi

FI5205 Corporate responsibility and ethics

FI5206 Technology for a good society

Det gis i tillegg diverse seminarer som kan brukes til FI2101, FI2102, FI2103, FI2104, FI2106, FI2107, FIX2107, FI2108, FI2900, FIX2900, FI3010, FI3203, FI3205. Informasjon om seminarene oppgis senere.

EXFAC0008 TEKST OG ARGUMENTASJON

Brodersen, R.B., Bråten, F.J., Reiersgaard, A., Slethei, K. & Ågotnes, K.: *Tekstens autoritet*, Universitetsforlaget, Oslo, 2007. Pensum er kap. 1 - 6 og 9.
Reitan, M.: *Argumentasjonsteori*, Fagbokforlaget, Trondheim, 2016.

FI1000 TEKST OG ARGUMENTASJON

Pensum vil foreligge ved semesterstart.

FI1101/FIX1101 SAMTIDENS FILOSOFI

* *samlet i kompendium på Blackboard*

Personer og personlig identitet (Jonathan Knowles)

Eric Olson: 'Personal Identity'. SEP,

<https://plato.stanford.edu/entries/identity-personal/> 2015, 20 sider.

Derek Parfit: 'The Unimportance of Identity'. I *Identity*, red. H. Harris, Oxford University Press 1995. 33 sider.

<http://www.stafforini.com/docs/parfit - unimportance of identity.pdf>

Jan Westerhoff: 'Are persons real?' Kap. 3 i *Reality: A Very Short Introduction* Oxford University Press 2011. 16 sider.*

Andrea Sauchelli: 'The beginning and the end'. Kap. 8 i *Personal Identity and Applied Ethics*, Routledge 2017. 20 sider.*

Estetikk språk og erfaring (Ståle Finke)

John Dewey: "Å gjøre en erfaring", i Kjærsti Bale (red.), *Estetisk teori*, Oslo, 2008, Art as Experience, s. 196-213*

Kant: 'Kritikk av dømmekraften', Pax, 1995, s 71-74, 78-85. 92-96, 99-107, 182-188*

Stanley Cavell, "A Matter of Meaning It", fra *Must We Mean What We Say?*

Sannhet og relativisme (Anders Nes)

MacFarlane, John. (2014). *Assessment Sensitivity. Relative Truth and its Applications*. Oxford: Oxford University Press. Kap. 1-3. Totalt 70 sider

Boka er, etter avtale med forlaget, åpent tilgjengelig for nedlasting fra forfatterens hjemmeside: <https://johnmacfarlane.net/books.html>

Anvendt etikk: miljø, bioteknologi og kunstig intelligens (May Thorseth)

Thorseth, May & Schuppert, Fabian (2018). 'Governance Towards a Green Future', i (red.) Marcus Düwell, Gerhard Bos, Naomi van Steenberg: *Towards the Ethics of a Green Future*, Routledge, Earthscan: 167-190. (Hele boka er open access, både boka og de enkelte kapitler kan lastes ned <https://www.taylorfrancis.com/books/e/9781315115788>.)

Myhr, Anne Ingeborg (2015). 'Bioteknologi og genteknologi', Forskningsetisk bibliotek, De nasjonale forskningsetiske komiteer. <https://www.etikkom.no/FBIB/Temaer/Forskning-og-miljo/Bioteknologi-og-genteknologi/>

Savulescu, Julian and Hannah Maslen (2015). 'Moral Enhancement and Artificial Intelligence: Moral AI?', i (red.) J. Romportl, E. Zackova, J. Kelemen: *Beyond Artificial Intelligence. The Disappearing Human-Machine Divide*. Springer International Publishing Switzerland:79-95.*

FI1401 FILOSOFIHISTORIE I**Platon**

Platon, *Faidon*.

Hans Georg Gadamer, "The Immortality of the Soul".

Aristoteles

Aristoteles, *Etikken*: bok I, II, III, VI. Utdrag fra bok X.

Aristoteles, *Om sjelen*: bok II kap. 1-3, bok III kap. 9.

Martha Nussbaum, *The Fragility of Goodness*, kap. 9.

Descartes

Descartes, *Meditasjoner*.

Middelalderfilosofi

Charles Taylor, *Sources of the Self*, kap. 7.

Hume

Hume, *A Treatise of Human Nature*, Bok I, del 1: I, II, III, IV, VII, del 4: VI; Bok III, del 1: I, II.

Tekstene av Gadamer, Nussbaum, Taylor, Descartes samt korrespondansen mellom prinsesse Elisabeth inngår i **Kompendium FI1401 (utgave høst 2019)**. Tilgjengelig på Blackboard.

Kursorisk pensum:

Anthony Kenny, *A New History of Western Philosophy*.

FI1402 FILOSOFIHISTORIE II

John Locke: *Second Treatise of Government*, ed. R. H. Cox. Wheeling, Illinois: Harlan Davidson 1982.

<http://site.ebrary.com/lib/ntnu/detail.action?docID=10931969>

Christine Korsgaard: *Creating the Kingdom of Ends*, Cambridge: University Press, 1996, kap 1 (3-42).

<https://www.cambridge.org/core/books/creating-the-kingdom-of-ends/8C5CA1EFA210C42260A94D02494FD498>

Roger Scruton: *Kant: A Very Short Introduction*, Oxford University Press 2001, kap. 2 og 4 (s. 16-31 og 54-72 – OBS pagineringen avviker fra eldre utgaver).
Online-utgave:

<https://books.google.no/books?id=uzVPdMGIKwQC&printsec=frontcover&#v=onepage&q&f=false>

Immanuel Kant: *Kritikk av den rene fornuft*, Oslo: Pax 2009, B1-30 og B832-859.

Engelsk online-utgave:

<http://site.ebrary.com/lib/ntnu/detail.action?docID=5000716>

Immanuel Kant: "Grunnlegging til moralens metafysikk", i *Morallov og frihet*, Oslo: Gyldendal 1970.

<http://www.nb.no/nbsok/nb/ac0d613ab5a25a87abaca309d1dd8b3a.nbdigital?lang=no#0>

Allen Wood, *Hegel's Ethical Thought*, Cambridge: Cambridge University Press 1990, kap. 1 og 3

<https://www.cambridge.org/core/books/hegels-ethical-thought/D409B1F04527F36C32227799D0B303E5>

Hegel, *Philosophy of Right*, Hoboken: Wiley-Blackwell, 2011 (Innledningen)

<http://site.ebrary.com/lib/ntnu/detail.action?docID=10518727>

Karl Marx, *Verker i utvalg 1 og 2*, Oslo: Pax 1970

(pensum: Marx, *Den tyske ideologi*, s. 53-55, 61-65, 68-80, 88-89, *Økonomisk-filosofiske manuskripter*, s.102-116 og Marx, *Feuerbachesene*)

<http://www.nb.no/nbsok/nb/6e321e6a2d178ddd50082e357b3b9900.nbdigital?lang=no#5>

<http://www.nb.no/nbsok/nb/3938a81b26891431fd9ddb15ddd34a4.nbdigital?lang=no#5>

Jonathan Wolf, *Why Read Marx Today?* Kap. 1

<http://www.talmidim.cz/Why.pdf>

Friedrich Nietzsche, *Moralens genealogy*, Oslo: Gyldendal, 1994. (bok I og II)

<http://www.nb.no/nbsok/nb/7d1527c4e1a08beb7c8571b4507ab256.nbdigital?lang=no#9>

Kursorisk pensum:

Antony Kenny, *A New History of Western Philosophy*, Oxford: Oxford University Press, 2010.

<http://eds.b.ebscohost.com/eds/detail/detail?sid=ca078892-3af6-4001-b955-b6d22f01c133%40sessionmgr104&vid=0&hid=121&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmU%3d#AN=516790&db=nlebk>

FI1104 DET 20. ÅRHUNDRES FILOSOFI

1. Oversiktslitteratur:

Paul Gorner: *Twentieth Century German Philosophy*, Ch. 1-6. Oxford University Press 2000 (191 s.)

2. Pensumartikler om filosofer og retninger legges ut på Blackboard ved semesterstart.

3. Kompendium FI1104 med originaltekster. (utgave høst 2019) Tilgjengelig på Blackboard.

KOMPENDIUM DEL 1

1. Charles Sanders Peirce: "How to Make Our Ideas Clear", fra N. Houser & C. Kloesel (Ed.), *The Essential Peirce, Volume 1*, s. 124-141, Indiana University Press, Bloomington 1992. (Orig. 1878) (18 s.)
2. William James: utdrag fra *Pragmatism*, Harvard University Press 1975, s. 27-29, 31-34, 37, 40-41, 43-44, 106-107. (12 s.) (Orig. 1907)
3. Susan Haack: "The Pragmatist Theory of Truth", *The British Journal for the Philosophy of Science*, Vol. 27, No. 3 (Sep., 1976), s. 231- 249. (19 s.)
4. Gottlob Frege: "Om mening og betydning", oversatt av Ø. Skar, fra *Utvalgte tekster*, s. 149-170, Pax Forlag, Oslo 2015 (orig. 1892) (22 s.)
5. Bertrand Russell: "On Denoting", *Mind*, New Series, Vol. 14, No. 56 (Oct., 1905), s. 479-493. (15 s.)
6. Hans Hahn, Otto Neurath, Rudolf Carnap: "The Scientific Conception of the World: The Vienna Circle", fra Otto Neurath, *Empiricism and Sociology*, ed. by M. Neurath & R. S. Cohen, Reidel Publishing Company, Dordrecht 1973, s. 299-318. (Orig. 1929) (20 s.)
7. Rudolf Carnap: "Empirisme, semantikk og ontologi", oversatt av I. Gullvåg, fra I. Gullvåg (red.), *Carnap*, s. 165-185, Pax Forlag, Oslo 1968 (orig. 1950) (21 s.)
8. W.V.O. Quine: "On Carnap's Views on Ontology", *Philosophical Studies: An International Journal for Philosophy in the Analytic Tradition*, Vol. 2, No. 5 (Oct., 1951), s. 65-72. (8 s.)
9. Amie Thomasson: fra "Carnap and the Prospects for Easy Ontology", Sect. 1-2 (s. 1-9) (ms. 9 s.)

10. W.V.O. Quine: "Two Dogmas of Empiricism", fra *From a Logical Point of View*, 2nd revised ed., s. 20-46, Harper & Row, New York 1963. (27 s.) (Orig. 1951)
11. Scott Soames: "The Analytic and the Synthetic, The Necessary and the Possible, the Apriori and the Aposteriori", fra *Philosophical Analysis in the Twentieth Century, Vol. 1*, s. 351-377, Princeton University Press, Princeton 2003) (22 s.)
12. H. P. Grice and P. F. Strawson: "In Defense of a Dogma", *The Philosophical Review*, Vol. 65, No. 2 (Apr., 1956), s. 141-158. (18 s.)
13. J. L. Austin: "Other Minds", *Proceedings of the Aristotelian Society, Supplementary Volumes*, Vol. 20, Logic and Reality (1946), s. 148-187. (40 s.)
14. Ludwig Wittgenstein: utdrag fra *Filosofiske undersøkelser*, oversatt av Mikkel B. Tin, De norske bokklubbene 2003, Oslo 1997, §§ 1-23, 65-71, 116-133, 143-154, 185-191, 197-202, 217-219, 243-246, 258, 304-309. (48 s.) (Orig. 1953)
15. Saul Kripke: utdrag fra *Wittgenstein on Rules and Private Language*, Harvard University Press, Cambridge, Mass., 1982, s. 7-25. (19 s.)
16. Daniel Whiting: "Introduction", fra D. Whiting (ed.) *The Later Wittgenstein on Language*, Palgrave MacMillan 2010, s. 1-13.
17. Saul Kripke: utdrag fra "Naming and Necessity", D. Davidson & G. Harman (eds.), *The Semantics of Natural Language*, Reidel, Dordrecht 1972, s. 253, 284-303, 347-350. (25 s.)
18. Scott Soames: "Names, Essence, and Possibility" (avsnitt 1-3), fra *Philosophical Analysis in the Twentieth Century, Vol. 2*, s. 335-356, Princeton University Press 2003. (22 s.).
19. Donald Davidson: "On the Very Idea of a Conceptual Scheme", *Proceedings and Addresses of the American Philosophical Association*, Vol. 47 (1973-1974), s. 5-20. (16 s.)
20. Hilary Putnam: "The Meaning of 'Meaning'", fra *Mind, Language and Reality. Philosophical Papers*, Vol. 2, Cambridge University Press, Cambridge 1975, s. 215-241, 245-252, 266-271. (41 s.)

21. David Lewis: utdrag fra "A Philosophers' Paradise", kap. 1 av *On the Plurality of Worlds*, Blackwell Publishing 1986, s. 1-17.
22. Tyler Burge: utdrag fra "Philosophy of Language and Mind: 1950-1990", *The Philosophical Review*, Vol. 101, No. 1, s. 3-25. (23 s.)

KOMPENDIET DEL 2

23. Edmund Husserl: "Pure Phenomenology, Its Method, and Its Field of Investigation", I *The Phenomenology Reader*, s 124-133, Routledge, London 2004. (10 s.)
24. Martin Heidegger: utdrag fra *Væren og Tid*, Pax, Oslo 2007, §§ 12, 14-16, 25-26, 41. (40 s.)
25. Nils Gilje: "Martin Heideggers 'svarte hefter': Nazisme, antisemitisme og holocaust", *Nytt Norsk Tidsskrift* nr 4 2105, s. 317-328. (12. s.)
26. Hans-Georg Gadamer: fra *Sannhet og Metode* i Lægreid og Skorgen (red.) *Hermeneutisk lesebok*, s 115-136, Spartacus, Oslo 2001. (22 s.)
27. Jürgen Habermas: "Om Gadamers Sannhet og Metode" i Lægreid og Skorgen (red.) *Hermeneutisk lesebok*, s. 307-315, Spartacus, Oslo 2001. (9 s) (Orig. 1971)
28. Jon Hellesnes: "Den gale grisen hans Lars Liabø og dei tre verdene hans Jürgen Habermas, eller om formalpragmatikkens grunnlag" i *Grunnene*, s. 93-109, Universitetsforlaget, Oslo 2002. (17 s.)
29. Martha Nussbaum: "Emotions and Women's Capabilities" & "Commentary by Catherine Lutz", i Nussbaum & Glover (eds.): *Women, Culture and Development. A study of Human Capabilities*, s. 360-400, Clarendon Press, Oxford 1995. (39 s)
30. Jacques Derrida & Maurizio Ferraris: utdrag fra *A Taste for the Secret*, Polity Press, s. 3-18, 64-71. (24 s.)

FI1105/FIX1105 ETIKK

Grunnbok:

- Jonathan Wolff, [An Introduction to Moral Philosophy](#). New York: W. W. Norton & Company, 2019. Kapitlene 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 og 15.

Artikler:

- Thomas Nagel, «[War and Massacre](#)». *Philosophy & Public Affairs*, 2/1972, 123–144.
- Peter Singer, «[Famine, Affluence, and Morality](#)». *Philosophy & Public Affairs*, 3/1972, 229–243.
- Judith Jarvis Thomson, «[A Defense of Abortion](#)». *Philosophy & Public Affairs*, 1/1971, 47–66.
- Don Marquis, «[Why Abortion is Immoral](#)». *Journal of Philosophy*, 86, 1989, 183–202.
- Morten Magelssen og Lars Johan Materstvedt, «[Å granske hjerter og nyrer: ultralydens etikk](#)». *Nytt Norsk Tidsskrift*, 1/2013, s. 28–40.
- Mary Warnock, «[A Duty to Die?](#)». *Omsorg. Nordisk tidsskrift for palliativ medisin*. 4/2008, 3–5.
- Lars Johan Materstvedt, «[What is This Thing Called Medical Ethics? A Kantian Interpretation](#)». In: Carson SG, Knowles J, Myskja BK, eds. *Kant: Here, Now, and How. Essays in Honour of Truls Wyller*. Paderborn: mentis Verlag GmbH, 2011: 207–33.

FI1106 ESTETIKK**Kompendium:**

Immanuel Kant, *Kritikk av dømmekraften*, Pax forlag, Oslo 1995, s. 71-106.

Greenberg, Clement, “Towards a Newer Laocoon”, i *The Collected Essays and Criticism I*, Chicago, 1986, s. 23-38.

Greenberg, Clement, "Modernistisk maleri", i *Den modernistiske kunsten*, Pax 2004, s. 141-158.

Dewey, John, “Art as Experience”, Perigee, New York 2005, s. 23-59.

Bourdieu, Pierre, «Distinksjonen – en sosiologisk kritikk av dømmekraften», Oslo, 1995, s. 30-59.

Gadamer, Hans-Georg, “Kunst som lek, symbol og fest”, i Kjersti Bale (red.), *Estetisk teori*, Oslo, 2008, s. 355-371.

Sontag, Susan, «Om stil» i *Agora*, nr. 2-3, 2011, s. 181-201.

Ricoeur, Paul, "Art and Freudian Systematics," fra *The Conflict of Interpretations*, Northwestern University Press, 1974, s. 192-204.

Merleau-Ponty, Maurice, “Cézanne’s tvil”, i Kjersti Bale (red.), *Estetisk teori*, Oslo, 2008, s. 254-270.

Shusterman, Richard, «Body Consciousness» Cambridge, 2008, s. 19-28, 49-76.

De Beauvoir, Simone, “Literature and Metaphysics”, i *Philosophical Writings*, 2004, s. 269-277.

Sartre, Jean-Paul, “Hva vil det si å skrive?”, i *Hva er litteratur?*, Oslo, 1998, s. 25-41.

Bourriaud, Nicolas, “Relasjonell form”, i *Relasjonell estetikk*. Oslo, 2007, s. 12-32.

Sobschack, Vivian, "The Active Eye (Revisited): Toward a Phenomenology of Cinematic

Movement", i *Studia Phaenomenologica* XVI (2016), 63-88.

Alva Noë: *Strange Tools: Art and Human Nature*, Hill and Wang 2016, s. 93-112, 145-161.

Mulvey, Laura, “Visual Pleasure and Narrative Cinema” i *Film Theory and Criticism : Introductory Readings*. Eds. Leo Braudy and Marshall Cohen. New York: Oxford UP, 1999, s. 833-44.

Sontag, Susan, “Mot fortolkning”, i *Agora*, nr. 2–3, 2011, s. 168-178

Fried, Michael, “Kunst og objektalitet”, i *Agora*, nr. 4, 2000–1, 2001, s. 42-67

H.-G., Gadamer, “Tekst og fortolkning”, i *Hermeneutisk lesebok*. Red. Lægreid et al. Spartacus forlag, 2001, s. 163-197

Umberto Eco, “The Poetics of the Open Work” i *The Open Work*, Harvard University Press, 1989

FI1107 Language and Reality

Gary Kemp: “What is This Thing Called Philosophy of Language”, Routledge 2013 (2. utgave 2017; begge utgaver kan brukes).

Kompendium:

Genoveva Martí (2014): “Reference”, García-Carpintero & Kölbel (eds.), *The Bloomsbury Companion to Philosophy of Language*, 106-124. Bloomsbury.

Katalin Farkas (2006): “Semantic Internalism and Externalism”, LePore & Smith (eds.) *The Oxford Handbook of Philosophy of Language*, 323-340. Oxford University Press.

David Lewis (1979): “Scorekeeping in a Language Game”, *Journal of Philosophical Logic* 8, 339-359.

Robyn Carston (2012): “Relevance Theory”, Russell & Graff Fara (eds.) *The Routledge Companion to Philosophy of Language*, 163-176. Routledge.

Jason Stanley (2008): “Philosophy of Language in the Twentieth Century”, Moran (ed.) *The Routledge Companion to Twentieth Century Philosophy*, 382-437. Routledge.

Tom Donaldson & Ernie LePore (2012): “Context-Sensitivity”, Russell & Graff Fara (eds.) *The Routledge Companion to Philosophy of Language*, 116-131. Routledge.

François Recanati (2014): “Pragmatics”, García-Carpintero & Kölbel (eds.), *The Bloomsbury Companion to Philosophy of Language*, 185-202. Bloomsbury.

Gareth Evans (1973): “The Causal Theory of Names”, *Proceedings of the Aristotelian Society* Supplementary Volume 47, 187-208.

FI1303 VITENSKAP, KUNNSKAP, PRAKSIS

Bøker

T. Lewens: *The Meaning of Science* (Pelican 2015), Intro., kap. 1-6, Epilogue.

Duncan Pritchard: *What is This Thing Called Knowledge*, 4. utgave (Routledge 2018), kap. 1-7, 9-10, 13, 19-20; **eller** 3. utgave (2014), kap. 1-7, 9-10, 13, 15-16.

P. Tomassi: *Logic*. Routledge 1999 (utvalg).

Kompendium (utgave våren 2018)

B. Barnes & D. Bloor: “Relativism, Rationalism and the Sociology of Knowledge”, i M. Hollis & S. Lukes (eds.) *Rationality and Relativism*, s. 21-47 (Blackwell 1982).

P. Berger & Thomas Luckmann: *Den samfunnsskapte virkelighet* (overs. Frøydis Wiik), s. 64-76 (Fagbokforlaget 2000).

- A. Briggle & C. Mitcham: "Science and Politics, I-II", i *Ethics and Science. An Introduction*, s. 210-219, 223-267 (Cambridge University Press 2012)
- S. Fuller: "Sociology and Science and Technology Studies as Post-Truth Sciences", Ch. 3 i *Post Truth: Knowledge as a Power Game*, s. 53-68 (Anthem Press 2018).
- H.-G. Gadamer: "Det hermeneutiske problems universalitet", i *Forståelsens filosofi*, s. 52-68 (Cappelen 2003).
- N. Gascoigne & T. Thornton: "Knowing how and knowing that". Ch. 2 i *Tacit Knowledge*, s. 51-79 (Acumen 2013).
- P. Godfrey-Smith: *Theory and Reality*, kap. 8-9 (Chicago University Press 2003).
- S. Haack: "Epistemological reflections of an old feminist" *Reason Papers* 18 (1993), 31-43.
- S. Harding: "'Strong Objectivity' and Socially Situated Knowledge", Ch. 6 i *Whose Science? Whose Knowledge? Thinking from Women's Lives*, s. 138-163 (Cornell University Press 1991).
- J. Hellesnes: «Etikk-satsning? Om moralteknologi, diskursetikk og kvardagssokratisk verksemd», *Norsk filosofisk tidsskrift* 29 (1994), s. 1-15.
- M. Horkheimer: "Tradisjonell og kritisk teori" (utdrag), i R. Kalleberg (red.), *Kritisk teori. En antologi over Frankfurter-skolen i filosofi og sosiologi*, s. 1-12, 16, 44 (Gyldendal 1970).
- J. Knowles *Vitenskap, rasjonalitet og common sense*, ch. 1: "Vitenskap, samfunn, verdier og objektivitet", s. 15-42 (Cappelen 2000).
- J. McDowell: "Values and secondary qualities" i T. Honderich, red., *Morality and Objectivity: A Tribute to J.L. Mackie* (Routledge 1985).
- A. Miller: "Realism" i *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (2014), 26 s.
- B. Molander: *The Practice of Knowing and Knowing in Practices*, Ch. 1+3, s. 13-27, 71-98 (Peter Lang 2015).
- P. Nortvedt & H. Grimen: "Sensibilitet, kunnskap og etikk", kap. 3 i *Sensibilitet og refleksjon. Filosofi og vitenskapsteori for helsefag*, s. 37-60 (Gyldendal 2004)

D. Pritchard: "Knowledge", i J. Shand (ed.), *Central Issues of Philosophy* (Blackwell 2009).

G. Ryle: "Knowing How and Knowing That", Ch. II i *The Concept of Mind*, s. 26-60 (Hutchinson's 1949).

H. Skjervheim: "Deltakar og tilskoder", i J. Hellesnes & g. Skirbekk (red.), Hans Skjervheim: *Mennesket*, s. 20-35 (Universitetsforlaget 2002).

K. E. Tranøy: «Moral, etikk og moralfilosofi er tre forskjellige ting», kap. 1 i *Det åpne sinn. Moral og etikk mot et nytt årtusen*, s. 17-44 (Universitetsforlaget 1998).

FI3107 BIOTECHNOLOGY AND ETHICS

Pensum vil foreligge ved semesterstart.

FI3202 TEORI OG METODE

Pensum vil foreligge ved semesterstart.

FI5200 OMRÅDEETIKK

Samme pensum som våren 2019 – Ta kontakt med instituttet.

FI5205 CORPORATE RESPONSIBILITY AND ETHICS

Pensum vil foreligge ved semesterstart.

FI5206 TECHNOLOGY FOR A GOOD SOCIETY

Pensum vil foreligge ved semesterstart.

NB! I fag med selvvalgt pensum må godkjent pensumliste være innlevert på instituttkontoret innen 16. mars.

Utdrag fra Lov om universiteter og høyskoler (om fusk)

Utdrag fra § 4-7. Annullering av eksamen eller prøve

(1) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan annullere eksamen eller prøve eller godkjenning av kurs hvis kandidaten

a) ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve, eller til å delta i vedkommende kurs, eller

b) forsettlig har forsøkt å fuske eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket i forbindelse med gjennomføring av, eller forut for endelig sensur av, vedkommende eksamen eller prøve, eller under gjennomføring av vedkommende kurs.

(...)

(4) Adgangen til annullering foreldes ikke.

Utdrag fra § 4-8. Utestenging og bortvisning

3) En kandidat som har opptrådt slik som beskrevet i § 4-7 første eller annet ledd, eller forsettlig har medvirket til dette, kan ved vedtak av institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Slik adgang til utestenging gjelder ikke for stipendiater ansatt ved institusjonen doktorgraden avlegges ved.